

Brusel 24. října 2022
(OR. en)

13994/22

CLIMA 540
ENV 1062
ONU 126
DEVGEN 195
ECOFIN 1088
ENER 535
FORETS 105
MAR 196
AVIATION 262

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 24. října 2022

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 13735/1/22 REV 1

Předmět: Přípravy 27. zasedání konference smluvních stran (COP 27) Rámcové
úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC)
(Šarm aš-Šajch, Egypt, 6.–18. listopadu 2022)
– závěry Rady

Delegace naleznou v příloze závěry Rady k výše uvedenému tématu ve znění schváleném Radou na 3903. zasedání konaném dne 24. října 2022.

**Přípravy 27. zasedání Konference smluvních stran (COP 27)
Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC)
(Šarm aš-Šajch, 6.–18. listopadu 2022)**

– závěry Rady –

RADA EVROPSKÉ UNIE

NALÉHAVOST OPATŘENÍ V OBLASTI KLIMATU

1. VYJADŘUJE HLUBOKÉ ZNEPOKOJENÍ nad zvyšující se intenzitou a četností extrémních povětrnostních událostí, včetně vln veder, lesních požárů a povodní po celém světě, a ZDŮRAZŇUJE, že je naléhavě nutné posílit globální reakci v zájmu řešení klimatické krize, která představuje přímou a existenciální hrozbu pro lidstvo, ekosystémy a biologickou rozmanitost, a to bez rozdílu ve všech zemích a regionech. POUKAZUJE na potenciál ambiciózních klimatických opatření nejen pro planetu a světovou ekonomiku, ale také pro člověka, pokud jde o zvýšení životní úrovně, zdraví, důstojná pracovní místa, udržitelné potravinové systémy a dostupné ceny energie. ZDŮRAZŇUJE, že je důležité zajistit spravedlivý přechod k udržitelným ekonomikám a společnostem odolným vůči změně klimatu, v nichž nikdo nezůstane opomenut.
2. Co nejdůrazněji ODSUZUJE útočnou válku Ruské federace vůči Ukrajině, která hrubě porušuje mezinárodní právo a přináší nejen obrovské ztráty na životech a má nepříznivé zdravotní dopady, mimo jiné i na civilisty, ale také bezprostředně poškozují přírodu a způsobuje dlouhodobé zhoršování životního prostředí a představuje riziko pro jadernou bezpečnost i pro včasné provedení tolik potřebných opatření v oblasti změny klimatu. ZDŮRAZŇUJE, že tato válka ohrožuje nejen globální bezpečnost a stabilitu, ale má také závažné vedlejší dopady na odvětví energetiky a potravinové zabezpečení a je třeba ji naléhavě a rozhodně řešit na úrovni mezinárodního společenství.

3. Velmi OCEŇUJE práci Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) a příspěvky všech tří pracovních skupin k šesté hodnotící zprávě¹. ZNOVU PŘIPOMÍNÁ klíčová zjištění šesté hodnotící zprávy Pracovní skupiny I, podle nichž rozsah budoucí změny klimatu závisí na budoucích emisích a globální oteplování lze omezit na 1,5 °C pouze v případě, že v nadcházejících desetiletích dojde okamžitě k výraznému a trvalému snížení globálních emisí skleníkových plynů tak, aby globální emise skleníkových plynů dosáhly kolem roku 2050 téměř nulové hodnoty. PŘIPOMÍNÁ, že je naléhavě nutné okamžitě a na základě nejlepších dostupných vědeckých poznatků zvýšit ambice v oblasti mitigace, aby bylo možné snížit do roku 2030 globální emise skleníkových plynů v porovnání s rokem 2019 o polovinu. Se znepokojením BERE NA VĚDOMÍ zjištění poslední zprávy Světové meteorologické organizace (WMO) o stavu celosvětového klimatu za rok 2021, podle nichž se klíčové klimatické ukazatele, k nimž patří globální teplota, koncentrace skleníkových plynů a tepelná energie absorbovaná oceánem, nadále zvyšují a nevykazují žádné známky poklesu.
4. PŘIPOMÍNÁ klíčová zjištění šesté hodnotící zprávy Pracovní skupiny II, včetně toho, že i) změna klimatu již má rozsáhlý dopad na náš svět, jelikož ohrožuje životy a možnosti obživy, především nejzranitelnějších osob (změnou klimatu již nyní trpí více než polovina světové populace a většina zranitelných ekosystémů), že ii) adaptační úsilí vedlo v některých ohledech ke snížení zranitelnosti vůči změně klimatu, ale v oblasti adaptace již bylo dosaženo některých limitů a jiných bude nevyhnutelně dosaženo v blízké budoucnosti, a že iii) v oblasti adaptace je třeba přejít od dosavadních postupných úprav k plánovaným a systémovým přístupům, zohledňujícím četná rizika související se změnou klimatu, jakož i neklimatické faktory.
5. POUKAZUJE na zjištění šesté hodnotící zprávy Pracovní skupiny III, z nichž vyplývá, že v každém odvětví máme možnosti, jak snížit globální emise skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o polovinu. VYZDVIHUJE ekonomické a společenské příležitosti a výhody, které přinášejí pro všechny země klimatická opatření v oblasti mitigace a adaptace. Investice do inovací a zelených pracovních míst jsou předpokladem pro řádný a spravedlivý přechod na nový zelený hospodářský model.

¹ <https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar6/>

6. BERE NA VĚDOMÍ hlasité volání občanské společnosti, zejména mládeže, po ambicióznějších opatřeních v oblasti klimatu, která zohlední mezigenerační spravedlnost, a potřebu zavést sociálně přínosnou ekologickou transformaci zohledňující potřeby občanů; v této souvislosti UZNÁVÁ, že je důležité, aby se veřejnost na plánování a provádění klimatických opatření podílela, aktivně se do nich zapojovala a měla přístup k informacím.

POSÍLENÍ OPATŘENÍ, AMBICÍ A PODPORY

7. Před zasedáním COP 27 ZNOVU ZDŮRAZŇUJE, že pro dosažení úspěšných výsledků při řešení problematiky změny klimatu má zásadní význam mezinárodní angažovanost prostřednictvím intenzivního multilateralismu založeného na pravidlech.
8. UZNÁVÁ, že smluvní strany by měly při přijímání opatření k řešení změny klimatu respektovat, prosazovat a brát v úvahu své příslušné závazky, pokud jde o lidská práva, právo na zdraví, právo na čisté, zdravé a udržitelné životní prostředí, práva původních obyvatel stanovená v Deklaraci OSN o právech původních obyvatel, práva místních komunit, migrantů, dětí, osob se zdravotním postižením a lidí ve zranitelném postavení, jakož i o genderovou rovnost, posilování postavení žen a mezigenerační spravedlnost. ZNOVU OPAKUJE, že EU uvedené hodnoty nadále vyznává.
9. ZDŮRAZŇUJE, že vnitrostátně stanovené příspěvky i jejich aktualizace, včetně příspěvků oznámených na zasedání COP 26, před ním i po tomto zasedání, jsou v součtu nedostatečné. PŘIPOMÍNÁ, že všechny smluvní strany byly požádány, aby do konce roku 2022 přezkoumaly a posílily cíle pro rok 2030 ve svých vnitrostátně stanovených příspěvcích, je-li to třeba pro dosažení souladu s teplotním cílem Pařížské dohody. VYZÝVÁ proto všechny smluvní strany, aby takové ambiciózní cíle a politiky předložily, a NALÉHAVĚ ŽÁDÁ zejména největší ekonomiky, aby v dostatečném předstihu před konáním zasedání COP 27 přezkoumaly a posílily své vnitrostátně stanovené příspěvky a předložily nebo aktualizovaly své dlouhodobé strategie nízkoemisního rozvoje směřující k dosažení nulových čistých emisí do roku 2050. Se značným znepokojením ZDŮRAZŇUJE, že globální ambice se musí podstatně zvýšit, aby bylo možné udržet dosažitelnost cíle nepřekročit v souladu s Pařížskou dohodou globální oteplení o 1,5 C.

10. ZDŮRAZŇUJE, že v tomto rozhodujícím desetiletí mají zásadní význam ambice i opatření, aby bylo možné zajistit důvěryhodnost provádění Pařížské dohody a udržitelným způsobem dosáhnout klimatické neutrality, a VYBÍZÍ všechny smluvní strany, aby na podporu svých vnitrostátně stanovených příspěvků zavedly pevné a spolehlivé vnitrostátní politické rámce a opatření, včetně vhodných systémů monitorování, podávání zpráv a hodnocení. ZDŮRAZŇUJE, že všechny smluvní strany, zejména hlavní producenti emisí, musí zvýšit své krátkodobé i dlouhodobé ambice a posílit klimatická opatření, a to i prostřednictvím vnitrostátního stanovování ceny uhlíku.
11. PŘIPOMÍNÁ, že v červnu 2022 se Rada dohodla na svém postoji k těm základním prvkům balíčku „Fit for 55“², které Evropské unii umožní provést její vnitrostátně stanovený příspěvek a snížit do roku 2030 své čisté emise skleníkových plynů v porovnání s úrovní z roku 1990 o alespoň 55 %, dosáhnout klimatické neutrality nejpozději do roku 2050 a poté se zaměřit na dosažení záporných emisí. BERE NA VĚDOMÍ pokrok, jehož bylo doposud v legislativním procesu za účelem přijetí klimatického balíčku dosaženo, a cíl uzavřít jednání o těchto základních prvcích do konce roku 2022, a to vyváženým způsobem. JE PŘIPRAVENA aktualizovat v případě potřeby co nejdříve po uzavření uvedených jednání vnitrostátně stanovený příspěvek EU a jejích členských států v souladu s bodem 29 Klimatického paktu z Glasgow, aby zohlednila způsob, jakým konečná podoba základních prvků balíčku „Fit for 55“ provádí hlavní cíl EU, dohodnutý na zasedání Evropské rady v prosinci roku 2020.
12. PODTRHUJE závazek a úsilí EU prosazovat energetickou účinnost a energii z obnovitelných zdrojů, a snížit tak svou spotřebu fosilních paliv a závislost na dovozu těchto paliv z Ruské federace, mimo jiné prostřednictvím druhů opatření projednávaných v rámci plánu REPowerEU, s cílem zbavit EU závislosti na ruském plynu a zakázat do konce roku 2022 dovoz ruské ropy, aniž by docházelo k dalšímu ustrnutí v závislosti na fosilních palivech, s cílem dále urychlit přechod na zelenou energii v EU a podpořit úsilí EU o naplňování jejích klimatických ambicí.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52021DC0550>

13. PŘIPOMÍNÁ trvalé odhodlání členských států EU ve smyslu, v jakém bylo dohodnuto se sociálními partnery, a VYZÝVÁ rovněž všechny smluvní strany, aby v zájmu urychlení své transformace energetiky uzavřely kapitolu týkající se používání uhlí bez omezování emisí prostřednictvím jeho postupného snižování a ukončení neefektivních dotací na fosilní paliva³, aby plnily Klimatický pakt z Glasgow způsobem, který je přínosný pro pracovníky i komunity, a aby dosahovaly cílů udržitelného rozvoje OSN, mimo jiné i cíle č. 7, který spočívá v zajištění přístupu k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie pro všechny do roku 2030. UZNÁVÁ, že partnerství pro spravedlivou transformaci energetiky jsou důležitými nástroji pro provádění Pařížské dohody, neboť pomáhají klíčovým partnerským zemím zvýšit klimatické ambice a vydat se prostřednictvím koordinovaného dárcovského přístupu cestou, která je kompatibilní s cílem nepřekročit globální oteplení o 1,5 °C. VÍTÁ skutečnost, že lídři skupiny G7 se zavázali ukončit do roku 2022 poskytování nové přímé veřejné podpory pro mezinárodní odvětví výroby energie z uhlí bez omezování emisí kromě některých omezených okolností jasně definovaných každou zemí v souladu s cílem nepřekročit hranici oteplení 1,5 °C a s cíli Pařížské dohody, a VYZÝVÁ všechny země k přijetí podobných závazků.
14. VÍTÁ návrh předpisu EU o obnově přírody, který by měl přispět k cílům EU v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti pro roky 2030 a 2050 obnovou a zlepšením ekosystémů pro dosažení jejich dobrého ekologického stavu a v oblasti mitigace změny klimatu a adaptace na ni, a to zejména prostřednictvím regenerace ekosystémů EU.
15. DÁLE VÍTÁ reformu společné zemědělské politiky EU (SZP), která vytváří podmínky pro dlouhodobý udržitelný přístup k zemědělství a lesnictví, jehož cílem je zajistit potravinové zabezpečení ve světě i v EU a zvýšit příspěvek SZP k mitigaci změny klimatu a adaptaci na ni. Toho by mělo být dosaženo snížením emisí skleníkových plynů, zvýšením míry ukládání uhlíku, propagací udržitelné energie, posílením účinného hospodaření s přírodními zdroji, jako je voda, půda a vzduch, ochranou biologické rozmanitosti a obnovou ekosystémových služeb. ZDŮRAZŇUJE, že pro boj s globálními výzvami naší doby, jako je zejména produkce dostatečného množství výživných a bezpečných potravin, adaptace na změnu klimatu a její mitigace a zastavení a zvrácení úbytku biodiverzity má zásadní význam zdravá půda vykazující významnou biologickou rozmanitost.

³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6120-2022-INIT/cs/pdf>

16. PŘIPOMÍNÁ závěry Rady ze dne 21. února 2022 o diplomatické činnosti v oblasti klimatu⁴ a ZDŮRAZŇUJE, že změna klimatu představuje pro lidstvo existenční hrozbu, a to jak z hlediska uskutečňování lidských práv, tak pro mezinárodní stabilitu a bezpečnost, což má závažné negativní dopady na mezinárodní společenství jako celek. V této souvislosti OPĚTOVNĚ ZDŮRAZŇUJE význam intenzivní koordinované činnosti EU a jejich členských států prostřednictvím aktivní evropské diplomatické činnosti v oblasti klimatu a energetiky a provádění různých odvětvových a regionálních iniciativ a výzev, které rovněž vzešly z Glasgow a které by mohly být podpořeny nástroji EU pro vnější regionální podporu.
17. ZDŮRAZŇUJE, že všechny země musí zintenzivnit adaptační úsilí a současně urychleně snížit emise, neboť to je jediná cesta k tomu, jak udržet potřebu adaptace ve zvládnutelných mezích. KONSTATUJE, že je stále více zapotřebí přizpůsobovat se nepříznivým účinkům změny klimatu, a vítá příležitost sdílet zkušenosti a učit se od partnerů, pokud jde o přístupy k posilování odolnosti vůči dopadům změny klimatu. BERE NA VĚDOMÍ, že všechny smluvní strany přikládají stále větší význam posilování své adaptační kapacity, budování odolnosti a zmírňování zranitelnosti vůči dopadům změny klimatu. UZNÁVÁ specifické potřeby a zvláštní podmínky nejméně rozvinutých zemí a malých ostrovních rozvojových států, které jsou vůči nepříznivým dopadům změny klimatu obzvláště zranitelné a z nichž některé jsou ohroženy i přímo existenčně. BERE NA VĚDOMÍ doporučení týkající se adaptace obsažená v Pražské výzvě⁵ dohodnuté na konferenci Designing Climate Resilient Landscapes (Koncipování odolných krajinných systémů) konané v září 2022.
18. POUKAZUJE na klíčovou úlohu komplexních, inkluzivních a účinně prováděných vnitrostátních adaptačních strategií a plánů a ZDŮRAZŇUJE, že je třeba intenzivněji podporovat rozvojové země při vypracovávání a provádění těchto strategií, plánů a příslušných oznámení, jakož i při monitorování a posuzování pokroku v souvislosti s adaptačními opatřeními.

⁴ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6120-2022-INIT/cs/pdf>

⁵ [https://www.mzp.cz/C125750E003B698B/cz/news_20220926_prague_appeal_climate_change_and_biodiversity_loss_must_be_tackled_together/\\$FILE/The%20Prague%20Appeal%20-%20final.pdf](https://www.mzp.cz/C125750E003B698B/cz/news_20220926_prague_appeal_climate_change_and_biodiversity_loss_must_be_tackled_together/$FILE/The%20Prague%20Appeal%20-%20final.pdf)

19. VYZDVIHUJE mezinárodní rozměr adaptace ve strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu, v níž se zdůrazňuje podpora EU v oblasti mezinárodní odolnosti vůči změně klimatu a připravenosti na ni, mimo jiné i prostřednictvím posílení zdrojů mezinárodního financování, koncipování politik a pobídek tak, aby podporovaly investice odolné z hlediska změny klimatu, včetně řešení vycházejících z přírody, cílené podpory partnerským zemím a nově zřízené mise EU nazvané Adaptace na změnu klimatu, která by se mohla stát inspirací pro podobná opatření v jiných zemích.
20. OPĚTOVNĚ ZDŮRAŽŇUJE, že EU a její členské státy podporují partnerské země při posilování jejich adaptačních kapacit pro posuzování, řízení a zmírňování klimatických rizik, např. zlepšením systémů monitorování, podávání zpráv a hodnocení, včetně posílení práce na dostupných, interoperabilních a spolehlivých environmentálních údajích a digitálních řešeních vycházejících z dat, mimo jiné i na systémech včasného varování, jakož i prosazováním sociální ochrany, pojišťovacích a dalších finančních mechanismů pro řízení klimatických rizik, mimo jiné i řízení rizik katastrof. Cílem těchto činností je zvýšit kapacity zranitelných zemí a komunit za účelem posílení jejich odolnosti prostřednictvím řízení a zmírňování rizika ztrát [...] a škod[...].
21. ZDŮRAŽŇUJE, že změna klimatu s sebou nese v důsledku hrozeb, expozice a zranitelnosti dopady a rizika, jež mohou vést k ekonomickým i neekonomickým ztrátám a škodám ve všech zemích. PODTRHUJE, že komplexní řízení klimatických rizik má klíčový význam pro budování dlouhodobé odolnosti zemí, zranitelných populací a komunit vůči ztrátám a škodám. UZNÁVÁ, že je třeba dále zintenzivnit opatření a podporu ve prospěch zranitelných zemí, populací a skupin. POUKAZUJE na úlohu soukromých a veřejných zdrojů při poskytování intenzivnější podpory v oblasti odvracení, minimalizace a řešení ztrát a škod v důsledku nepříznivých dopadů změny klimatu.

22. OPĚTOVNĚ ZDŮRAZŇUJE, že pro provádění Pařížské dohody jako celku a pro přechod ke klimaticky neutrální, adaptivní a odolné globální ekonomice a společnosti má zásadní význam sladění všech finančních toků s nízkoemisním rozvojem odolným vůči změně klimatu. ZDŮRAZŇUJE, že vymezení zvláštního prostoru pro jednání o čl. 2 odst. 1 písm. c) Pařížské dohody na zasedání COP 27 umožní smluvním stranám, soukromému sektoru a dalším účastníkům vyměnit si názory na cíl, jímž je sladění finančních toků s nízkoemisním rozvojem odolným vůči změně klimatu, a na to, jak tohoto cíle dosáhnout a umožnit tak zemím, aby splnily své cíle v oblasti mitigace a adaptace, jakož i cíle udržitelného rozvoje. VYZDVIHUJE skutečnost, že Pařížská dohoda uznává, že mobilizace finančních zdrojů vyžaduje globální úsilí, a VYZÝVÁ všechny země ke zintenzivnění jejich úsilí o mobilizaci financování ze všech zdrojů na podporu klimatických opatření a o zahrnutí klimatu do všech finančních toků. V této souvislosti ZDŮRAZŇUJE nutnost prosazovat udržitelné financování a investice za účelem nalezení synergií mezi klimatem, biologickou rozmanitostí a dalšími environmentálními cíli, OPĚTOVNĚ ZDŮRAZŇUJE význam transparentnosti podávání zpráv a POUKAZUJE na rostoucí počet politických iniciativ v oblasti klimatu na celém světě se zaměřením na mobilizaci finančního a soukromého kapitálu tam, kde je ho nejvíc zapotřebí na podporu provádění opatření Pařížské dohody.
23. PŘIPOMÍNÁ, že EU a její členské státy jsou největším poskytovatelem mezinárodních veřejných finančních prostředků na opatření v oblasti klimatu a od roku 2013 svůj příspěvek k financování těchto opatření na podporu rozvojových zemí více než zdvojnásobily. OPĚTOVNĚ POTVRZUJE, že EU a její členské státy jsou pevně odhodlány navýšit své prostředky na mezinárodní financování opatření v oblasti klimatu, a směřovat tak ke splnění cíle rozvinutých zemí, jímž je co nejdříve mobilizovat ze široké škály zdrojů alespoň 100 miliard USD ročně, a to až do roku 2025, a OČEKÁVÁ, že tohoto cíle bude v roce 2023 dosaženo. VYZÝVÁ i další dárce ke zintenzivnění svého úsilí v tomto ohledu, mimo jiné v souladu s dotčeným „plánem realizace“ financování opatření v oblasti klimatu (COP 26), a SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ, že před zasedáním COP 27 bude vydána zpráva o pokroku v deseti oblastech společných opatření, jež jsou v uvedeném plánu vytyčeny.

24. SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ, že bude s dalšími smluvními stranami spolupracovat na naplňování výzvy obsažené v Klimatickém paktu z Glasgow, aby v kontextu dosahování rovnováhy mezi mitigací a adaptací při poskytování navýšených finančních zdrojů byla do roku 2025 výše kolektivně poskytovaných prostředků rozvojovým zemím na financování klimatických opatření v oblasti adaptace ve srovnání s úrovní v roce 2019 přinejmenším zdvojnásobena.
25. DŮRAZNĚ VYZÝVÁ mezinárodní rozvojové banky, rozvojové finanční instituce a další mezinárodní finanční instituce, aby dále zintenzivnily své úsilí, a to i tím, že stanoví ambiciózní cíle v oblasti financování adaptačních opatření, budou využívat inovativní finanční nástroje, zlepšit přístup k financování a budou podporovat větší účast soukromého sektoru. VÍTÁ v této souvislosti, že se několik mezinárodních rozvojových bank ve společném prohlášení o významu přírody, které bylo podepsáno na zasedání COP 26, a ve svých strategiích a plánech v oblasti klimatu ujalo vedoucí úlohy; patří k nim v první řadě Evropská investiční banka, ale i Evropská banka pro obnovu a rozvoj a Skupina Světové banky. ZNOVU PŘIPOMÍNÁ, že zásadní význam pro přechod ke klimaticky neutrální a odolné globální ekonomice mají soukromé finanční prostředky na klimatická opatření, přičemž je zapotřebí, aby soukromý sektor poskytoval vhodné finanční pobídky, politické signály a příznivé podmínky. ODKAZUJE na závěry Rady o financování opatření v oblasti klimatu před zasedáním COP 27.⁶

DOSAŽENÍ VÝSLEDKŮ V ŠARM AŠ-ŠAJCHU

26. BLAHOPŘEJE a DĚKUJE vládě Spojeného království za zorganizování zasedání COP 26 a za pokrok, jehož bylo v Glasgow dosaženo, UZNÁVÁ, že Klimatický pakt z Glasgow představuje vyvážený soubor opatření, který přinesl pozoruhodné výsledky v oblasti mitigace změny klimatu, adaptace na tuto změnu a prostředků provádění. DĚKUJE rovněž nastupujícímu egyptskému předsednictví zasedání COP 27 a jeho partnerské zemi, Demokratické republice Kongo, za jejich neúnavné úsilí a odhodlání, jež v období mezi zasedáními COP 26 a COP 27 prokázaly.

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/04/climate-finance-council-adopted-conclusions-ahead-of-cop27/>

27. VÍTÁ práci, která byla vykonána na zasedáních pomocných orgánů v červnu 2022, a SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ, že na zasedání v Šarm aš-Šajchu bude přijat komplexní výsledný dokument, který zajistí ambiciózní globální reakci na změnu klimatu, díky čemuž i) bude v souladu s Pařížskou dohodou a s ohledem na nejlepší dostupné vědecké poznatky, zejména na nejnovější zprávy IPCC, zachována dosažitelnost cíle nepřekročit globální oteplení o více než 1,5 °C a ii) bude možné pokračovat v cestě k zajištění dlouhodobé odolnosti. VYBÍZÍ nastupující předsednictví zasedání COP 27, aby v Šarm aš-Šajchu navázalo na iniciativy dohodnuté v Glasgow.
28. VÍTÁ vytvoření pracovního programu v oblasti mitigace, jehož cílem je urychleně zvýšit v tomto kriticky důležitém desetiletí ambice v oblasti mitigace a provádění relevantních opatření, a ZAVAZUJE SE, že bude se smluvními stranami konstruktivně spolupracovat na dosažení rozhodnutí ohledně koncepce uvedeného programu, které má projednáno a přijato na 4. zasedání konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran Pařížské dohody (CMA 4), přičemž tato koncepce má vycházet z vědeckých poznatků a navazovat na Klimatický pakt z Glasgow, a to způsobem, který bude doplňovat globální hodnocení a podporovat to, aby byla zachována dosažitelnost cíle nepřekročit globální oteplení o více než 1,5 °C. VYZÝVÁ k vypracování pracovního programu, který bude smluvním stranám a zúčastněným subjektům, které nejsou smluvními stranami, umožňovat výměnu názorů ohledně získaných poznatků, identifikovat synergie, prosazovat robustní vnitrostátní politiky, zkoumat možnosti, jak mohou odvětvové politiky podporovat opatření a ambice v oblasti klimatu, a dávat zemím možnost, aby dosahovaly pokroku při plnění a posilování svých závazků. ZDŮRAZŇUJE, že každoroční ministerské zasedání na vysoké úrovni u kulatého stolu týkající se ambic v období do roku 2030, jehož konání bude zahájeno na zasedání CMA 4, by mělo poskytnout podklady pro uvedený pracovní program a současně z něj vycházet, posílit odpovědnost, podporovat sdílení zkušeností, poskytnout relevantní doporučení a usilovat o stanovení celosvětových ambic a provádění odpovídajících opatření v souladu s cílem zajistit, aby byla zachována dosažitelnost cíle nepřekročit globální oteplení o více než 1,5 °C.
29. PODTRHUJE, že klíčový význam má dosažení zřetelného pokroku v plnění globálního cíle v oblasti adaptace, a bude proto NADÁLE podporovat dvouletý pracovní program pro období mezi zasedáními v Glasgow a Šarm aš-Šajchu týkající se uvedeného globálního cíle, přičemž účelem tohoto programu je dosáhnout lepšího porozumění tomu, jak v zájmu ochrany lidí, možností obživy a ekosystémů zvýšit adaptační kapacitu, posílit odolnost a snížit zranitelnost a jak posuzovat pokrok v tomto ohledu, a bude do realizace tohoto pracovního programu konstruktivně zapojena.

30. ZNOVU POTVRZUJE, že EU je nadále odhodlána usilovat o to, aby bylo co nejdříve a v souladu s postupem vytyčeným v Glasgow zahájeno plné fungování Santiagské sítě pro odvrácení, minimalizaci a řešení ztrát a škod spojených s nepříznivými účinky změny klimatu s cílem dále posílit celosvětovou koordinaci, tak aby se urychlilo poskytování technické pomoci ze strany relevantních organizací, subjektů, sítí a odborníků zaměřené na zavádění relevantních přístupů, které bude vycházet z poptávky, a to zejména ve zranitelných rozvojových zemích a komunitách.
31. SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ, že bude pokračovat Glasgowský dialog mezi smluvními stranami, relevantními organizacemi a zúčastněnými subjekty, v jehož rámci se má diskutovat o způsobech, jak zajistit financování činností zaměřených na odvrácení, minimalizaci a řešení ztrát a škod spojených s nepříznivými účinky změny klimatu. ZNOVU OPAKUJE, že je připravena konstruktivně spolupracovat s partnerskými zeměmi, aby lépe porozuměla jejich potřebám, a to i prostřednictvím nového bodu na pořadu jednání, který by plně využil Glasgowského dialogu k rychlému posílení stávajících institucí poskytujících podporu určenou k odvrácení, minimalizaci a řešení ztrát a škod spojených s nepříznivými účinky změny klimatu a aby byla nalezena konkrétní řešení výzev, jimž nejzranitelnější země čelí. V této souvislosti VÍTÁ iniciativu „Včasné varování pro všechny“, kterou zahájil generální tajemník OSN s cílem zajistit, aby byl do pěti let každý člověk na Zemi v dosahu systémů včasného varování, jakož i závazek vedoucích představitelů skupiny G7, že budou na základě globálního partnerství InsuResilience a dalších iniciativ pracovat na vytvoření iniciativy nazvané „Global Shield against Climate Risks“ (Globální štít proti klimatickým rizikům), která bude určena chudým a zranitelným zemím a lidem. ZAVAZUJE SE, že bude toto úsilí podporovat, a to i navýšením prostředků na financování a pojištění rizik plynoucích ze změny klimatu a zajištěním toho, aby byla globální struktura v této oblasti systémovější, soudržnější a udržitelnější.

32. ZNOVU PŘIPOMÍNÁ, že je důležité provést komplexní a účelové globální hodnocení zaměřené do budoucna s cílem přispět k pětiletému cyklu ambicí stanovenému v Pařížské dohodě a s ohledem na rovnost a nejlepší dostupné vědecké poznatky zvýšit ambice opatření a podpory pro kolektivní řešení změny klimatu. ZDŮRAZŇUJE, že je zapotřebí navázat na diskuse a poznatky získané při prvním technickém dialogu v rámci globálního hodnocení a v rostoucí míře se zaměřovat na možnosti zdokonalení a posílení opatření a podpory smluvních stran, jakož i mezinárodní spolupráce zaměřené na klimatická opatření. UPOZORŇUJE na to, že výsledky[...] globálního hodnocení by měly být podkladem pro posílená ambiciózní klimatická opatření a měly by je soustavně stimulovat, a to jak kolektivně, tak i individuálně; zejména by měly být jejich prostřednictvím všechny smluvní strany podporovány v tom, aby s ohledem na dlouhodobé cíle Pařížské dohody postupně přešly v rámci svých vnitrostátně stanovených příspěvků k mitigačním cílům platným pro celé hospodářství a v rámci svých dlouhodobých strategií nízkoemisního rozvoje postupně přešly k dosažení klimatické neutrality do roku 2050, jakož i k posíleným opatřením v oblasti adaptace a způsobům provádění.
33. Je zapotřebí klást nadále důraz na snižování emisí a zvyšování pohlcování na vnitrostátní úrovni, přičemž SI JE VĚDOMA, že článek 6 může usnadnit stanovení dalších ambicí, na jejichž základě by byla přijata odpovídající opatření dostačující k omezení globálního oteplení na 1,5 °C, a může podpořit zapojení soukromého sektoru do klimatických opatření a mobilizaci finančních a nefinančních zdrojů pro tato opatření, přičemž je potřeba zachovat environmentální a sociální záruky, respektovat lidská práva a zajistit ochranu proti klimatickým rizikům. PODTRHUJE, že nezbytným předpokladem je, aby uplatňování článku 6 přispívalo k plnění dlouhodobých cílů Pařížské dohody, podporovalo ambice a udržitelný rozvoj a zajišťovalo ekologickou vyváženost. ZDŮRAZŇUJE, že je důležité, aby byly mechanismy vytvořené na základě článku 6 úzce sladěny s vnitrostátně stanovenými příspěvky hostitelských smluvních stran, s jejich dlouhodobými strategiemi nízkoemisního rozvoje a s cíli Pařížské dohody a aby zůstal prostor pro vyšší ambice prostřednictvím sdílení přínosů v oblasti mitigace mezi zúčastněnými smluvními stranami podle článku 6. POUKAZUJE na přínosy, které má robustní uplatňování celosvětového tržního opatření přijatého Mezinárodní organizací pro civilní letectví, jímž je program CORSIA. ZDŮRAZŇUJE, že je zapotřebí zajistit budování kapacit rozvojových zemí, které jim umožní důsledně provádět [...] tržní činnosti spadající do rámce UNFCC.

34. SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ, že v kontextu smysluplných mitigačních a adaptačních opatření a zajištění transparentnosti provádění budou pokračovat jednání o novém kolektivním kvantifikovaném cíli týkajícím se financování klimatických opatření, přičemž je třeba řádně zohlednit potřeby a priority rozvojových zemí a brát ohled na nezbytnost sladit všechny finanční toky s nízkoemisním rozvojem odolným vůči změně klimatu. ZDŮRAZŇUJE, že uvedený cíl by měl napomoci k vybudování rámce pro financování přechodu ke světu, v němž je globální oteplení omezeno na 1,5 °C.
35. Rovněž SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ, že v rámci nového samostatného bodu pořadu jednání na zasedání CMA v rámci COP 27 se bude diskutovat o obecné podpůrné úloze čl. 2 odst. 1 písm. c) a o tom, jak smluvní strany a všechny zúčastněné subjekty tento cíl chápou a jak jej dosáhnout.
36. JE ODHODLÁNA se všemi smluvními stranami spolupracovat s cílem:
- podpořit diskusi o budoucnosti UNFCCC;
 - na základě zjištění ze zpráv vydaných v rámci provádění plánu iniciativy Koronivia – společná práce v oblasti zemědělství (KJWA) a souvisejících pracovních seminářů a závěrů pomocných orgánů diskutovat o dalším možném postupu, jak provádět udržitelným způsobem klimatická opatření v odvětví zemědělství a současně zajistit potravinové zabezpečení prostřednictvím udržitelného potravinového systému;
 - umožnit ambiciózní provádění Pracovního programu z Glasgow pro opatření k posílení klimatických otázek (ACE), a to i přispěním k vypracování komplexního akčního plánu zaměřeného na tuto problematiku, který by strukturoval budoucí činnost;
 - zabývat se genderovým rozměrem s cílem využít celý potenciál politik v oblasti klimatu a podpořit komplexní opatření pro dosažení genderové rovnosti, a to i tím, že se bude pokračovat v provádění rozšířeného Lidského pracovního programu týkajícího se genderu a jeho druhého akčního plánu pro genderovou rovnost a bude dokončen přezkum tohoto akčního plánu v polovině období.

37. POUKAZUJE na to, že je důležitá činnost zúčastněných subjektů, které nejsou smluvními stranami, a jejich zapojení do procesu UNFCCC, a VYZÝVÁ je k dalšímu úsilí – a to i prostřednictvím transparentních závazků, které zajistí odpovědnost a budou se opírat o důvěryhodné akční plány – zaměřenému na účinné provádění Pařížské dohody a přípravu globálního hodnocení, mimo jiné i prostřednictvím globálního akčního plánu v oblasti klimatu.

JINÉ MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE A PROCESY

38. ZDŮRAZŇUJE, že krize v oblasti změny klimatu a biologické rozmanitosti, desertifikace, znečištění, jakož i degradace půdy, vody a oceánů jsou silně provázané jevy, které se vzájemně umocňují, a PODTRHUJE, že tyto problémy lze úspěšně řešit pouze uceleným přístupem, který zahrnuje vzájemně prospěšné strategie, spolu se spolehlivými sociálními a environmentálními zárukami, včetně řešení vycházející z přírody, jak byla definována na 5. zasedání Environmentálního shromáždění OSN. VÍTÁ skutečnost, že v rámci Klimatického paktu z Glasgow je v zájmu zajištění účinných klimatických opatření kladen důraz na zdravé ekosystémy, a VYBÍZÍ smluvní strany, aby do svých vnitrostátně stanovených příspěvků a dlouhodobých strategií nízkoemisního rozvoje zahrnuly řešení vycházející z přírody. ZDŮRAZŇUJE, že při uplatňování řešení vycházející z přírody je nutné respektovat a chránit práva původního obyvatelstva a místních komunit, jak jsou zohledněna v relevantních vnitrostátních právních předpisech a mezinárodních nástrojích, jako je Deklarace o právech původních obyvatel a mezinárodní právo v oblasti lidských práv. Dále VÍTÁ novou strategii Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) v oblasti změny klimatu na období 2021–2030. VYZÝVÁ k užší spolupráci a synergiím mezi úmluvami z Ria a dalšími mnohostrannými environmentálními dohodami, jakož i dalšími relevantními iniciativami OSN a mezinárodními procesy. VÍTÁ diskuse, které proběhly na konferenci Stockholm+50 a při nichž bylo poukázáno na naléhavou potřebu realizovat příslušná opatření včetně zapojení mladých lidí, a DŮRAZNĚ VYZÝVÁ smluvní strany a relevantní zúčastněné subjekty, aby v návaznosti na všech deset doporučení ohledně opatření k urychlení provádění přijaly odpovídající kroky.

39. ZŮSTÁVÁ PEVNĚ ODHODLÁNA posílit synergie mezi UNFCCC a Úmluvou OSN o biologické rozmanitosti (CBD), včetně sladění s ambiciózním globálním rámcem pro biologickou rozmanitost po roce 2020, který má být dohodnut na zasedání COP 15 v prosinci 2022, a s Desetiletím OSN pro obnovu ekosystémů, a dále pokročit v realizaci opatření zaměřených na zajištění vzájemně se posilujících vedlejších přínosů pro mitigaci změny klimatu a adaptaci na tuto změnu a na zvrácení úbytku biologické rozmanitosti. ZŮSTÁVÁ ROVNĚŽ ODHODLÁNA posílit synergie mezi UNFCCC a Úmluvou Organizace spojených národů o boji proti desertifikaci (UNCCD), Fórem OSN pro lesy, sendajským rámcem pro snižování rizika katastrof, akčním programem z Addis Abeby, jakož i výsledky dosaženými při plnění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a cílů udržitelného rozvoje.
40. JE NADÁLE ODHODLÁNA zdůrazňovat, že v rámci celkové odolnosti vůči změně klimatu hrají zásadní úlohu udržitelná správa oceánů a udržitelné hospodaření s vodními zdroji, jakož i zdravé ekosystémy související s vodou a že je důležité postupovat v souladu s Desetiletím vědy o oceánech pro udržitelný rozvoj (2021–2030) a Desetiletím činnosti v oblasti vody (2018–2028), jež vyhlásila OSN. DÁLE VÍTÁ prohlášení s názvem „Our Ocean, our future, our responsibility“ (Náš oceán, naše budoucnost, naše odpovědnost), které bylo přijato na druhé konferenci OSN o oceánu uspořádané v červnu a červenci 2022 v Lisabonu, jakož i závazky „Brest Commitments for the Oceans“ (brestské závazky pro oceán), které byly přijaty na summitu „Jeden oceán“ v únoru 2022.
41. ZDŮRAZŇUJE vzájemnou provázanost mezi změnou klimatu a lidskými právy. V této souvislosti VÍTÁ, že byl přijat mandát zvláštního zpravodaje pro lidská práva a změnu klimatu.

42. VYZÝVÁ všechny členské státy Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) a Mezinárodní námořní organizace (IMO), aby zajistily, že mezinárodní letecká a námořní doprava spravedlivým a ambiciózním způsobem přispějí k dosažení cílů Pařížské dohody, a to způsobem, který zajistí ekologickou vyváženost, nebrání státům v přijímání ambicióznějších opatření, přičemž brání dvojímu započítávání a jakémukoli výslednému podstatnému dvojímu zatížení včetně nákladů, jakož i narušení hospodářské soutěže, pokud jde o trasy nebo obchodování, a zároveň VYZÝVÁ organizace ICAO a IMO, aby v rámci UNFCCC i nadále podávaly zprávy o svých opatřeních souvisejících s klimatem. PŘIPOMÍNÁ, že v šesté hodnotící zprávě Pracovní skupiny III jsou mezinárodní letecká a lodní doprava identifikovány jako odvětví, v nichž je zapotřebí větší rozsah opatření ke snížení emisí. VYBÍZÍ zejména organizaci IMO, aby pokračila v práci na provádění střednědobých a dlouhodobých opatření a aby revidovala svou výchozí strategii týkající se snižování emisí skleníkových plynů tak, aby nejpozději do roku 2050 bylo na základě trajektorie, která bude v souladu s cíli Pařížské dohody, postupně ukončeno vypouštění emisí těchto plynů z mezinárodní lodní dopravy, a VÍTÁ, že na 41. zasedání Shromáždění ICAO byl dohodnut ambiciózní dlouhodobý cíl pro snížení emisí z mezinárodní letecké dopravy.